

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.

Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

DR. KISS FERENC

Az egykori földesi, majd püspökladányi lelkipásztort, a debreceni Tisza István Tudományegyetem első Rektor Magnificusát, a Református Szeretetszövetség nagynevű alapítóját és Atlaszát nyolcvanadik születésnapja alkalmából nem köszönhetnők méltóbb és jellemzőbb Igékkel, mint amelyek a Jób könyve IV. rész 3-4. versében íratlak meg számunkra: „Ímé sokakat oktattál és a megfáradott kezeket megerősítetted. A tántorgól a te beszédeid fenntartották és a reszkető térdeket megerősítetted... Sohasem szabad az Isten Országát munkásait csupán a látható eredmények szerint megítélni. Dr. Kiss Ferenc pályafutását azonban az isteni gondviselés olyan impozáns stációkkal szegélyezte, amelyek mellett lehetetlen dolog meghatottság nélkül elhaladni. Gondoljunk csak hamarjában a püspökladányi elemi iskolák hosszú sorára, a Kálvineumok sugárzó homlokú palotáira, a Szeretetszövetség nagyszerű otthonaira, melyeket ha ma számbavennénk, holnap a számadást újra kellene kezdenünk. „Aranyember” Ő, kinek életében a nagykegyelmű Isten a Jókai merész fantáziájánál is nagyobb gazdagságokat halmozott fel, de sohasem az Ő jobblétéért és földi meggazdagodásáért, hanem egyedül Isten Anyaszentegyházának e földön való megépítéséért... Lelki szemünk előtt lebeg e pillanatban az a klasszikus szépségű jelenet, amikor hű jegyverlarsát néhai való Dr. Baltazár Dezső püspököt, negyedszázados püspöki jubileuma alkalmából a debreceni Nagytemplom oszlopai alatt köszöntötte; és most neki

mondjuk vissza, az akkor ajkáról oly mély dübörgéssel, pregnánsan hullámzó, ismétlődő szavakat: „Jó ember vagy!” Jó ember, ki örökké fennkölt eszményeket szolgáltat, hihetetlenül nagy energiával, másokat is magaddal ragadó lendülettel, soha el nem fáradó és el nem csüggedő hittel és reménységgel... Jó ember, ki alázatos tudtál lenni akkor is, amikor a hatalmas Isten jobbkeze felemelt és akkor is, amikor ez az atyai kéz kemény próbáltatások hosszú során át rettenetes erővel vállaidra nehezedett... Jó ember vagy, mert „megmutatja az Úr, ki az övé és ki a szent és kit fogadott magához, mert akit magának választott: magához fogadja azt” (IV. Móz. 16: 5). Jó ember vagy, mert ugyan kinek a nevét foglalja annyi árva, özvegy, magával jöhetőellen az imádságába, mint a Tiedet, aki hajlékot és tűzhelyet szerzettél nekik és mindennapi kenyeret adsz reszkető kezükbe. Jó ember vagy, mert imé megsokasította az Úr a Te éveidnek számát annyira, hogy immár mindnyájunk örömére túlléphetted az Isten emberének zsoltárjában megjelölt pátriárkai korhatárt... Szerény és együgyű szavakkal teszünk tisztességet a mai napon Dr. Kiss Ferenc előtt még akkor is, ha elhárító kézmozdulatát látván-látjuk. Ezzel tartozunk önmagunknak, akiknek szívéből kicsap az örvendezés oltártüze. De tartozunk hálánk jeléül az örökkévaló egy igaz Istennek, aki Őnéki erőssége volt mindmáig és legyen és maradjon erőssége még nagyon soká.

Uray Sándor.

A tanító hivatása és helyzete a magyar református egyházban

Előadás a békésháti egyházmegye tanítóegyesületi közgyűlésén, 1942 október 24-én, Gyulán.

Tartotta: Gönczy Béla egyházmegyei tanügyi bizottsági elnök.

Kedves Tanítótársaim! A Jézus Krisztusban testvéreim!

Midőn mint az egyházmegye tanügyi bizottságának elnöke első ízben van alkalmam szólni egyházmegyénk tanítóihoz, imádkozni szeretnék, hogy a Lélek ereje úgy hassa át nemcsak az én, hanem

mindannyiunk lelkét, hogy szavaimon keresztül a Lélek szólhasson és a Lélek találjon utat a szívekbe s megragadván bennünket, tegyen egyekké a mi Urunk Jézus Krisztus szolgálatában. Úgy vegyék hát szavaimat, ahogyan mondom. Őszinte kemény, de meleg szavak lesznek. Hiszem, hogy a Lélek ereje

átforrósitja azokat s úgy fog melegíteni, mint ahogy az aggódó és szerető testvéri szó átmelegíti az atyafiak szívét.

A tanító hivatásáról sokszor és sokat beszéltek már általánosságban. Ilyenkor szoktak a tanítói hivatás szépségéről csevegni, s ilyenkor szoktak a tanítóknak hízelegni is. Egynéhány hazafias szólam: Nagy-Magyarország visszaszerzésének a tanítók munkájára bízása, nagy taps és készen a nagyszerű beszéd. Én nem pályázom az ilyesféle külső sikerre. Én befelé akarom fordítani tanítótestvéreim figyelmét, felfelé óhajtanám irányítani tekintetüket s meg szeretném fogni kezüket, hogy együtt induljunk azon a nagyon kemény és e világ szerint háládatlan élet-pályán, amelyiknek célja a magyar református egyház lelki arculatjának a Jézus Krisztus ábrázatjára való újjászületésének szolgálata.

Ezért nem a tanítói hivatásról általában lesz itt szó, hanem a tanítói hivatásról a magyar református egyházban. Ezzel kapcsolatban tehát a helyzetéről és helyéről ebben az egyházban.

Egyáltalában, miért tart fenn a református egyház iskolát?

Irni, olvasni, számolni megtanít az állami iskola esetleg még jobban is, még vallástanítás is van ott, sőt az 1940. évi 20. törvénycikk szerint az állami nevelés célja az, hogy a gyermekeket a nemzeti művelődés szellemében vallásos és erkölcsös állampolgárrá nevelje.

Mit akar még ezenfelül a magyar református egyház, mikor a hazában reformátusnak lenni és magyarnak lenni nem kerülhetnek ellentétbe egymással, hisz a mai Magyarországon a reformátusok több mint 99%-ban magyarok.

A reformáció azért tanított olvasni, hogy a reformáció iratait, meg a szentírást olvashassák. Amikor a református egyház külön iskolát állított fel, abban a bibliát tanította. A magyar református iskola az Isten Igéjéért áll fent. A magyar református iskola nem öncélú, a magyar református iskolának célját a református egyház szabja meg. A református iskola református egyháztagekat kell, hogy neveljen.

Amikor ezt mondom, akkor ne az egyház jogi fogalmára gondoljunk. Az egyház elsősorban nem jogi fogalom, az egyház hitünk szerint Krisztus titokzatos teste. A református iskola tehát a Krisztus titokzatos teste, a láthatatlan anyaszentegyház számára nevel úgy, hogy a jelenvaló látható világban az oda-felvalók keresése felé fordítja a szívet. Ennek eszközei az igehirdetés, sákramentumok és a gyülekezeti fegyelmezés. Ezek elfogadására készíti az iskola a gyermeki szívet.

Ha református egyházunk fenn akar maradni, az adminisztráló egyház helyét az úrvacsorai közösségben élő hívők hitbéli atyafiságos közössége kell, hogy elfoglalja. Ennek a célnak szem előtt tartása, sőt mindennek e cél szolgálatába állítása tehát a református iskola valódi hivatása.

A célt nagyon magasra tűztem. Nem én tűztem ki, hanem Isten Igéje! Ezért nem emberek valósítják ezt meg, hanem Isten Szentlelke. Ezt a célt csak hitünk ragadhatja meg. Már a cél felismeréséhez is hit szükséges.

A szél fú, ahová akar és annak zúgását hallod, de nem tudod, honnét jó és hová megy: így van mindenki, aki a Lélektől születik. Amikor még a

vitortlázás volt a hajózás formája, abból az időből maradt fent egy kifejező hasonlat a Szentlélek munkájáról. A vitortlát ki kellett feszíteni, hogy a szél megragadhassa azt és röptesse a hajót. A mi lelkünk vitortláját is ki kell feszíteni, hogy a Szentlélek megragadhassa és magával ragadhassa azt.

Ez a vitortlakifeszítés az emberi munka.

A gyermek lelkének a vitortlajt kell kifeszíteni, hogy a Lélek megragadhassa. Ehhez a munkához is hit kell.

De kicsoda a hit?

Igéjében szólítja meg Isten az embert. Aki nemcsak hallja és hallgatja, hanem meghallja az Igét, annak szívében megszületett a hit.

A református iskola nemcsak vallásos iskola, tehát nemcsak vallásos nevelést akar, nemcsak vallásos és erkölcsös nemzethű honpolgárokat akar nevelni. A református iskola mindezeknél többet akar. A református iskola az Igét szolgálja. A vallás forrása és fenntartó ereje a hit. *A hit pedig igenlő válasz az Igére.* A Magvető hinti az Igét. Az örök Magvető pedig Jézus. Az ő megbízásából a lelkész és a református tanító.

Mi tehát a református tanító hivatása? Előkészíteni a gyermek lelkét a hit számára, hogy az Ige magva jó földbe essék. Ezt pedig csak hitből lehet cselekedni. *Hit nélkül lehetetlen e célt szolgálni.*

Az állami tanító teljesen betölti hivatását már akkor, ha jó pedagógus. A református tanító csak akkor lehet jó pedagógus, ha egyszermind hívő ember.

A hívő ember pedig örömmel szolgáló ember és bizonyágtevő bátor ember.

Amikor Jézus a gazdag ifjút próbára tette s az szomorúan elméne, mert sok jószágá vála, megjegyezte Jézus: mily nehéz azoknak, akik a gazdagságban bíznak az Isten országába bemenni! Könnyebb a tevének a tú fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. Tanítványai álmétkodva meg is kérdezték tőle, kicsoda idvezülhet tehát? Jézus pedig rájuk tekintvén monda: Az embereknel lehetetlen, de nem az Istennél, mert Istennél minden lehetséges.

Mi is így vagyunk. Kicsoda akkor a jó református tanító?... Kicsoda idvezül, mint tanító?... Ha mi a magunk szellemi gazdagságába, kulturált mivoltunkba, vallásosságunkba bíznak, nem jutunk el soha a célhoz. Csak ha minden képzelt érdemünkről lemondunk és mint lelki szegények odaborulunk Isten színe elé, akkor a mienk Isten országa.

Amikor felkiáltunk, Isten légy irgalmas nekem, hanyag és bűnös, hitben erőtelen szolgáló és légy segítségül nekem a Krisztus által. Amikor erőtelen voltomat érzem, akkor leszek erős, nem a magam erejétől, hanem Isten erejétől.

A református tanító helye tehát lelkipásztor mellet van. Helyesebben a lelkipásztorral együtt Krisztus oldalán.

Ennek a tételnek a gyakorlati következtése az volna, ha a református tanító és tanár és a református lelkészek nem külön-külön tömörülnek, hanem ha már egyesületet alkotnak, akkor egy közös egyesületbe tömörülnek. *A református tanító tehát, amennyiben valóban református, közelebb áll a lelkész szolgálatához és hivatáshoz, mint akár a református vallású állami tanítóhoz. Rokonabb foglalkozás előtte*

a református lelkészi foglalkozás, mint a nem református jellegű tanító foglalkozása. Azokkal csak a pedagógia és didaktika, a külső életforma köti össze, a lelkészekkel, mint Krisztusban testvéreivel az élő református hit és a szolgálat azonossága, a célok és törekvések közössége, tehát a belső összeköttetés.

A másik következménye az ú. n. tanítói öntudat hangoztatásának elmaradása. Mint ahogy, Istennek hála, a papi öntudat az egyház megújulása következtében fokozatosan anakronizmussá válik, úgy kell fokozatosan elmúlnia az ú. n. tanítói öntudatnak is, hogy helyét az a keresztyén öntudat foglalja el, amely így könyörög: Isten légy irgalmas nekem bűnös embernek. Hiszek Uram, légy segítségül az én hitelenségemnek!

Ennek következménye a hatalmi kérdések helyére a szolgálat kérdésének előtérbe nyomulása. Jézus nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy Ő szolgáljon. Aki szolgál, az a legnagyobb Isten országában. Ha a lelkipásztor és a tanító el kezdenek igazán szolgálni, akkor lesznek nagyok. Nem a jog tehát az első, hanem a szolgálat. Aki szolgálatot teljesít, azé a jövőendő! Az egyházat azok kell, hogy vezessék, akik Krisztusnak szolgálnak. Ha együtt fognak a Krisztusnak szolgálni, a lelkész és a tanító, akkor együtt fogják vezetni az Isten választott szenteinek gyülekezetét, az anyaszentegyházat.

Előbb kell azonban szolgálni és pedig a Krisztust szolgálni és csak azután jön meg e szolgálatnak a gyümölcse, t. i. az, hogy akik jól szolgálnak, kettős tisztességre méltóztatnak.

A Krisztust szolgáló tanító és a Krisztust szolgáló lelkész között *határper nincsen*. Tudja az a tanító, hogy a lelkész az egyház vezetője, hogy annak, mint hivatalból pásztornak az iskolásgyermek is a pásztorolása alá tartozik, hogy az egyház iskolájából a lelkipásztor ki nem zárható nem a jog, hanem a lelkész kötelezettsége alapján, éppen azért, mert a református iskola az egyház céljait szolgálja s itt e szolgálatban irányítási kötelezettsége van annak a lelkipásztornak. Kötelezettség ez a lelkész számára. Felelősséget kell érte hordania. Együttesen kell e felelősséget hordaniok, mert így könnyebb a tanítónak is, meg a lelkésznek is. Minél közelebb vannak a Krisztushoz, annál közelebb vannak egymáshoz. A Krisztusban testvérek, de csak a Krisztusban lehetnek testvérekké! Akár az egyik, akár a másik áll távol Krisztustól, meg van zavarva a testvéri viszony. Ha pedig mindkettő távol áll, akkor kiállhatatlan helyzetek állhatnak elő.

Azért a tanító és lelkipásztor helyzetét a hit szabályozza. Am jogi szabályozásra is szükség van. Ez a jogi szabályozás az egyház természetéből kell, hogy folyjék. A református egyház alapja a gyülekezet, aminek magja a Krisztusban való úrvacsorai közösség, amelyből kiterelbelyesedik az egész egyházközség.

Igaz, hogy az egyházközség ebben a fűn és halál terhe alatt élő világban jogi szervezetet is ölt magára. Hogy ennek a szervezetnek a vezetője ma a lelkipásztor és hogy még mindig nem lehet másként, az természetes. Ha a magyar református egyházközségek megfelelő vezetésére Isten Igéje szerint való, nemlelkészi jellegű alkalmas tagokat mindenütt mindenkor találni lehetne: meg vagyok győződve, hogy mi lelkészek szíves örömet átengednők a vezetés

terhét és felelősségét azoknak és örvendeznénk, hogy kizárólag pásztorokká és prédikátorokká válnának. *Ámde a lelkészek pásztori munkája elől akkor sem lehetne kivonni sem az iskolás gyermekeket, sem a tanítókat.* A református iskola lelki belső és szellemi életének akkor is irányítóinak kellene maradniok a lelkipásztoroknak és a felelősséget akkor is nekik kell érte hordozniok.

Tehát a valódi lelkipásztor és a valódi református tanító szolgálata szervi összefüggésben van. Ha tehát van a mai egyházalkotmányoknak hibája, akkor éppen az, hogy ezt a kapcsolatot jogilag lazítja. Ha van a mai egyházi életnek hibája, akkor e téren a legnagyobb hiba, hogy ez a munkaközösség, t. i. önmagunknak az Ige irányítása alá való egységes és közös odaadása hiányzik.

A tantestületi munka megbeszéléseknek az Ige útmutatása mellett, s alázatos könyörgések között a lelkipásztorok részvételével kellene folytania. Ezért a tanítónak csak a református egyház szolgájának kellene lennie és nem a falu mindenésének. Minden tanítónak pedig a lelkipásztor jobbkézének kellene lennie a pásztori munkában épügy, mint az Ige szolgálatában, mert a tanítói munka az Igére-tanítás, s gyermek és ifjúság-pásztorolás, egyháztág-nevelés.

Hogy ez a szolgálat szervezeten is kifejezésre jusson, ha rajtam állana, lehetővé tenném, hogy minden olyan tanító, aki a presbiterség hivatását és a jelen törvényünkben és a presbiteri esküben kifejezett presbiteri eszményt teljes erővel szolgálni óhajtja, s meg akarja mutatni a példát, milyennek kell lenni az igazi református presbiternak, legyen presbiter. Ne azért legyen az, hogy több joga legyen a tanítóságnak, mint ilyennek, hanem azért, hogy mint lélek szerint is presbiter szolgálja az anyaszentegyházat.

A magyar református egyház elesettségét semmi sem jellemzi jobban, mint az, hogy ezek az eszmények, amiket ebben az előadásomban kitűztem, az ábrándok világába utasíthatók. E világ mindig is oda fogja utasítani. A hit hivatása az, hogy az ábrándok világából az eszmények és célok világába hozza át, hogy jöjjön el az idő, amikor a világ csúfolódására azt felelhetjük Péter apostollal: Nem részegek ezek, hanem ez az, amit megmondotta Jól proféta: Kitéltök az én lelkemből minden testre és profétálnak a ti fiaitok és leányaitok és a ti ifjaitok látásokat látnak és a ti véneitek álmokat álmodnak."

Én hálákat adok Istennek, hogy ezeket az álmokat álmodhatom s kívánom, hogy ti is, tanítótestvéreim, ezeket az álmokat álmodjátok s higyjétek meg, akkor ebből az álomból csodálatos valóságra ébredhetünk!

Levél a frontról — levél a frontra

Mélyen tisztelt Igazgató Úr!

Pár héttel ezelőtt olvastam egy cikket az egyik napilapban, amelyben Igazgató úr kis faluja szörványmissziójára hívta fel a figyelmet.

Amikor ezt a pár sort olvastam, úgy gondoltam, valahogyan számomra is szól ez a felhívás: kis korom óta olyan vidéken éltem, ahol a reformátusság törpe kisebbségben volt. Kiskorom óta emlékszem arra a hatalmas erőfeszítésre, amit egy-egy gyülekezet templom-

építésre, vagy a lelkészlak tatarozására kifejtett. Tudom, hogy mit jelent egy segítő kéz, ha csak pár fillérrel is, hiszen minden egyes fillér nemcsak Anyaszentegyházunk, hanem drága, örök Magyar Hazánk ügyét is szolgálja. Minden lélek, akit megmentettünk a reformátusság számára, magyarságunk létszámát gyarapítja.

Ezekkel a gondolatokkal eltelve, határoztam el magam, hogy nemcsak a fegyveremmel szolgálom drága Hazámat, hanem áldozatkészségemmel is. Sajnos, az összeg, amit jelenleg e nemes célra tudok fordítani, nem olyan sok, hogy azzal hathatós támogatást tudjak nyújtani. De én hiszem, ha mindenki átérzi Igazgató úr kérésének helytálló voltát és fáradozásainak célját, az összeadott fillérek nagyot fognak lendíteni a kis gyülekezet munkájára.

Tábori postán a mai napon feladtam 20 pengőt és kérem, fordítsa ezt az összeget Igazgató úr a szórvány-munkára és Isten dicsőségére.

És még néhány mondatot engedjen meg, kérem, Igazgató úr. Mi itt kint nem szününk meg imádkozni Hazánkért, szeretteinkért, gyülekezetünkért. Minden honvéd lelkében ott él élénken a hófehér templomok képe, a gyülekezet szeretete. Minden vasárnap, ha nincs alkalmunk istentiszteleten résztvenni, bibliamagyarázatot tartok. Ezen fordulva, embereim megkértek arra, hogy mindennap olvassunk Bibliát. Megszégyenülten lettem nekik eleget.

Az Isten segítsen bennünket az igaz ügyért, az istentelenség ellen folytatott küzdelemünkben!

Valahol Oroszországban, 1942. XI. 4.

Mély tisztelettel:

Dr. Kiss Zsolt s. k.,
hadapródormester.

Igen tisztelt Doktor Úr!

Sorainak olvasása közben kicsordult szememből a könny. Lehetetlenség volt nemes érzésének kifejező szavait lelki megindultság nélkül olvasni. Hogyne! Egy olyan ember küld adományt templomunk építési alapja részére, aki minden áldozatot meghozott hazájáért, egyházáért, mindnyájunkért.

Levelél szeretném mikrofonba olvasni, hogy hallják és értsék meg a tömegek, hogy a magyar református áldozatkészség él és lehet azt követni! De mert köztem és a rádióközpont között nagy távlatok és távolságok vannak, így megelégszem azzal, hogy egyházunk aranykönyvébe ragasztom, miután azt gyülekezetünk tagjainak felolvasom.

Nem vártam a harctérről adományt, hiszen drága honvédeinket nekünk kell segítenünk.

Nekem is ott harcol a fiam valahol a Don-kanyarban. Én is naponta több ízben imádkozom érte s miatta minden magyar honvédért.

Köszönöm mélységes szeretettel adományát úgy a magam, valamint egyházam nevében. Azt írja, hogy csekély az adomány. Dehogy is csekély! Amidőn nagy egyházak lelkészei egy-egy pengőt küldenek, akkor az Ön 20 P-s adománya fejedelmi ajándék!

Ha minden református magyar ember úgy gondolkodna, mint Ön, akkor már tető alatt is lenne kis templomunk! Az a baj, hogy kevesen vannak Kiss Zsoltok, akik megértve azt, hogy nemcsak református missziót, hanem nemzetépítő munkát is végzünk, meg-

hoznak örömmel az anyagi áldozatot. Adja át kérem szeretetteljes üdvözetemet azon honvédeknek, akik Bibliát olvasnak és áhitják az Urat. Bízom benne, hogy megsegíti az Egek Ura mindnyájukat és részük lesz a boldog viszontlátás örömeiben.

Írjon magáról többször. Írja meg, mi a foglalkozása civilben. Engem minden érdekel Önnel kapcsolatban.

Áldja meg a jó Isten! Terjessze ki örökös kegyelmét a Doktor úr fölött. Óvja, védje minden veszélytől s vezérelje haza épségben, hogy megismerhessem s megszoríthassam adakozó kezét.

Oláhszentmiklós, 1942 november 25.

Őszinte szeretettel öleli bátyja:

Kádár Béla,
református gondnok.

Hírek az egyházmegyéből

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

Hajdúszoboszlón a téli időszak beálltával fokozottabb belmissziói munka indult meg. Élénkebben működnek a férfi és női bibliakörök: a KIE, SDG és más ifjúsági csoportok. Ezek eddig négy saját árva vállalatát jelentették be a Református Szeretetszövetségnek. Volt már KIE-nap, december 6-án pedig az SDG nagyobb leánycsoportjának a tagjai rendeznek vallásos és hazafias ünnepélyt Kiss Antal Jenő ifjúsági lelkész részvételével. A szegény iskolás gyermekek ruháit buzgó nők díjtalanul varrják meg az egyház és a város által vásárolt anyagokból. A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség kiküldöttei november 22-én 400-500 résztvevő jelenlétében megalakították a hajdúszoboszlói helyi csoportot, amikor Gáspár Béla központi ügyvezető lelkész prédikált a templomban s utána Makay Miklós budapesti vallástanárr. Szilágyi László debreceni titkár s Mester András Debrecen-Wolaffka-telepi csoportelnök ismertették a szövetség munkásságát. Elnök lett az ideiglenes megalakulásnál Dr. Ádám Gyula fűrdőfürvő s alelnökök: vitéz Dr. Simon Árpád kir. közjegyző és Bélyky Lajos lelkész, az utóbbi egyszersmind ügyvezető is.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A körösladányi református Asszonyszövetség Dr. Szentannay Pálné elnökletével egyakarattal határozta el, hogy a fronton lévő körösladányi katonák részére karácsonyi szeretetsomagot küld. 84 szeretetsomagot állított össze a református Asszonyszövetség a gyülekezet tagjainak áldozatkészségéből, melyet a magyar Vöröskereszt Egylet útján indított útnak az orosz frontra. A református Asszonyszövetség felekezeti különbség nélkül minden körösladányi katonáról megemlékezett, kifejezésre juttatva ezáltal is a szeretet egyetemes voltát.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

Presbiteri konferencia. November 15-én Nagyváradon az egyházmegye 700 presbiteréből több mint félezer gyűll egybe presbiteri konferenciára, melyet vitéz Dr. Nadányi János egyházmegyei gondnok nyitott meg. A konferencián Szabó Imre budapesti esperes, ORPSZ-főtákar — aki a Szövetség köszöntését is tolmácsolta — s Dr. Incze Gábor budapesti vallásoktatási igazgató, a nagyváradiak új lelképásztor tartottak előadásokat „A magyar református presbiteri történelmi hivatása a múltban, jelenben és jövőben” címen. A konferencia hódolattal köszöntötte a püspök-, presbiter- és gondnok-ösöktől származott Kormányzó urat és az ORPSZ elnökségét, majd belépett a Szövetségbe, csatlakozván ahhoz az egyházmegye és megalakította az egyházmegyei Presbiteri Szövetséget a következő tiszttakkal: Elnökök: az Egyházmegye Elnöksége. Alelnökök: Molnár Vince darvasi, Kiss Károly és Dr. Szabó Lajos nagyváradi lelképásztorok.

Dr. Thury László nagyváradai tiszti főügyész, Bartos Adorján ny. főszolgabírók, tanácsbírók s Költő Gyula ny. biharkeresztesi rektor-tanító. Főtítkárok: Csávás Sándor bojti lelkipásztor, egyházmegyei missziói előadó és Dr. Barcsay Károly vármegyei tiszti főügyész; titkárok: Molnár Zoltán hegykövyácsi lelkipásztor és Herczegh Kálmán biharpüspöki igazgató-tanító. Ügyész: Dr. Sarkadi Sándor nagyváradai ügyvéd, tanácsbíró; pénztárnok: Fodor József fugyivásárhelyi lelkipásztor, egyházmegyei pénztáros; ellenőrök: Gerzsenyi István zsákai és Szabó Pál bihari lelkipásztorok, egyházmegyei számvevők; jegyzők: Orth Imre biharpüspöki lelkipásztor és Karsay Ferenc MÁV-mérnök; gazda-háznagy: Orth Győző egyházkerületi missziói lelkész.

A konferenciát Vadai Béla esperes zárta be hatalmas beszéddel. Dr. Szabó Lajos nagyváradai lelkipásztor előimádsággal s Orth Béla biharpüspöki lelkipásztor utóimádsággal szolgáltak. Csernák Béla nagyváradai lelkipásztor a nagyváradai egyház köszöntését tolamesolta, Csávás Sándor bojti lelkipásztor, egyházkerületi missziói előadó, lelkészi főtítkár pedig az egyes előterjesztéseket referálta. A konferencia szép sikerrel és nagy lelki áldással ért véget.

Lelkészi esendes nap. November 16-án ugyancsak Nagyváradon az egyházmegye lelkipásztora részére volt esendes nap. Csávás Sándor egyházmegyei missziói előadó, bojti lelkipásztor bibliamagyarázata után Dr. Ferenczy Károly debreceni lelkipásztor, egyházkerületi missziói előadó „Szolgálatunk terhe és gyönyörűsége”, Pap Béla karcagi lelkipásztor „A lelkipásztor felelőssége” s Muraközy Gyula konventi missziói előadó, budapesti lelkipásztor „Mit kíván a magyar református lelkipásztortól az Elküldő és a magyar nemzet” címen építő erejű előadásokban szölkáltak. A csendes napot Orth Győző e-ker. missziói lelkész záróáhitata fejezte be.

Lelkésznék esendes napja és munkaközösségének megalakulása. November 16-án az egyházmegye lelkésznéi is esendesnapra gyűltek egybe, résztvettek a lelkészek részére tartott áhitaton, Dr. Ferenczy Károly debreceni és Muraközy Gyula budapesti lelkipásztorok előadásait hallgatták végig, majd Dr. Ferenczy Károlyné tartott külön előadást — aki egyben a Szövetséget is képviselte. „A lelkészné, mint élettárs és szolgatárs” címen. Majd megalakították a Lelkésznék Egyházmegyei Munkaközösségét. Elnök lett: Vadai Béláné esperesné (Élesd). Társelnök: Csernák Béláné (Nagyvárad), alelnök: Andó Ferencné (Csökmő), titkár: Dr. Szabó Lajosné (Nagyvárad), jegyzők: Eszenyey Béláné (Nagyvárad) és Gerzsenyi Istvánné (Zsáka), pénztárnok: Bokor Sándorné (Nagyvárad), ellenőrök: Szabó Pálné (Bihar) és Molnár Károlyné (Mezőtelegd), s választmányi tagok: Juhász Sámuelné (Furta), Csávás Sándorné (Bojt), Kádár Ernőné (Kisszántó), Kathó Istvánné (Kismarja), Kiss Károlyné (Nagyvárad) s Orth Imréné (Biharpüspöki).

Vasárnapi iskolai vezetőképző tanfolyam. November hó 7—8-án Orth Győző egyházker. missziói lelkész rendezésében szépsikerű vasárnapiiskolavezetőképző tanfolyam volt Nagyváradon, melyen Dr. Ecsedy Aladár tahitótfalui lelkipásztor, a Vasárnapi Iskolai Szövetség elnöke, Sebestyén Andorné budapesti lelkipásztor neje, Csávás Sándor bojti lelkipásztor, egyházmegyei missziói előadó, Kurucz József nagyváradai vallásoktató, Orth Győző missziói lelkész tartottak előadást és szölkáltak igehirdetéssel.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Érbogyoszlón tartották az érmelléki egyházmegye szalacsi köre lelkészei és tanítói értekezletüket november 25-én. A tanítók mintatanításon vettek részt, melyet utána alaposan megbeszéltek. A lelkészek a helyi presbiterekkel gyűltek össze. Cs. Nagy Dániel ottományi lelkipásztor, a kör elnöke És. 62: 6/a alapján beszélt a presbiter szölkálatáról és kötelességeiről. A lelkészek aztán külön beszélték meg a gyülekezeti missziói munkák mikénti folytatását. Az állami iskolában Knopp Lenke szalacsi tanítónő tartott bibliórát a leányoknak. Este 6 órakor a templomban ünnepély volt, mely zsúfolásig meg volt telve. A XC. zsoltár 1. v. és a 181. dicséret 1., 2., 5. versei eléneklése után Balázs Lajos Béla helyi lelkipásztor mondott fohászt, olvasott bibliát és imádkozott. A helyi dalárda szép énekszáma és Somlyai Margit leánykörti tag felemelő szölkálatát után Cs. Nagy Dániel ottományi lelkipásztor tartott léleképítő bibliamagyarázatot. Knopp Lenke szalacsi tanítónő énekszóloja emelte a gazdag műsort. Kemecsei György albisi református tanító a refor-

mátus iskola hivatásáról a multban, a román megszállás alatt és a jövőben címmel tartott értékes előadást. Cs. Nagy Jolán ottományi református tanítónő művészi szölkálatát mély hatással volt a gyülekezetre. Pálúr István asszonyvásári lelkipásztor záróimát és áldást mondott. Himnusz és a 100. dicséret 2. verse eléneklésevel ért véget a lelket emelő szép ünnepély. A legközelebbi köri gyűléseken, melyet mindig másik gyülekezetben tartanak, templom után még szölkálat is lesz.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A tiszafüredi református leányegylet 1942 november 29-én este 1/8 órakor a Gazdakör nagytermében igen sikerült vallásos estélyt tartott, amelyen a gyülekezet tagjai igen népes számban vettek részt. Az igen jól sikerült vallásos estélyt Györfi Lilla Lenke református tanítónő rendezte, aki ez estélyen Jak. 2. rész 14—26. alapján bibliamagyarázatot is tartott.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A szatmári egyházmegye missziói értekezlete a konfirmációról. Folyó évi november 17-én tartotta a szatmári egyházmegye lelkészegyesülete közgyűlést Fekete Lajos tiszakörödi lelkész egyházmegyei tanácsbíró elnök, elnöklete alatt. Ugyanakkor gyűléseztek az egyházmegye lelkésznéi is. Kósa Zsigmondné györteleki lelkipásztor neje ügyvezetése mellett és elnöknek Török József kömörői lelkipásztor, esperes nejét választották meg, kinek vezetése alatt jöreménységgel nézünk a lelkésznék egyesületének működésére. (Ezekről a gyűlésekről külön tudósítás számol majd be részletebben.)

Délután az egyházmegye missziói bizottsága ülésezett Török József esperes elnöklete alatt, a szatmári egyház, illetve a református gimnázium tanácstermében. Itt Kocsis János tartott eszméltető és hozzáértő előadást a vasárnapi iskolával kapcsolatban. A szatmári egyházmegye rövidesen vasárnapi iskolai vezetőképzőtanfolyamot tart.

A bizottsági ülés főtárgya egyébként a konfirmáció kérdése volt, a Konvent és az egyházkerület rendelkezése értelmében. Bevezető előadást D. Dr. Illyés Endre debreceni lelkészkepzőintézeti tanár tartott, „A konfirmáció története” címmel. Közismert tudományosságával érdekesen ismertette a konfirmáció történetét a reformációtól kezdve, külföldi és hazai vonatkozásban. Hálásan fogadtuk előadását.

Majd Kósa Béla kisari lelkipásztor adta elő: „Mit és hogyan tanítsunk” címmel készített dolgozatát. Rámutatott a sokféle konfirmációi kézikönyvre, azok fogyatékoságaira. Javaslatának egy részét a bizottság D. Dr. Illyés Endre indítványára, az egyházmegyei közgyűlés és a felsőbb hatóságok elé terjesztte.

Szalay Pál szatmárcsekei lelkipásztor: „Hogyan konfirmáljunk” című előadásában adott hasznos eszméltetést és a jelenlévők élénk eszmecsere után azzal oszlottak szét, hogy nem hiábavaló munkát végeztek az agilis esperes és a tudós tanár útmutatásai mellett.

Kósa Béla.

HALOTTAINK

Özv. Biber Józsefné szül. Kálmán Juliánna nagytiszteletű asszony, volt bakonszegi lelkipásztor özvegye, 75 éves korában, Debrecenben, hívő lélekkel viselt sok szenvedés után folyó évi december 6-án elhunyt. Emléke legyen áldott. A B. F. R. A.

Birtha József apagy református lelkipásztor, volt nemzetgyűlési képviselő, sok szenvedés után, 66 éves korában Debrecenben elhunyt. Közéleti pályáján sok tisztességben volt része. Két évig tanult az utrechti egyetemen. Majd lévai lelkipásztor volt egyideig. Mint képviselő, a gyermekvédelmi ügyek irányításával bizatott meg, s az Amerikai Egyesült Államokban tett nagyobb missziós utat. Emléke legyen áldott. A B. F. R. A.

K Ü L Ö N F É L É K

NYILATKOZAT.

A tiszántúli református egyházkerület lelkészi főjegyzői tisztének lemondás következtében történt megüresedése óta szolgálásaim és barátaim sorából szóban és írásban többen érdeklődtek nálam azíránt, elvállalom-e e tisztre a jelöltséget. Amikor megtisztelő reám gondolásukért valamennyiüknek ezúton mondok köszönetet, egyben nagy szeretettel és szolgálatsi bizalommal arra kérem őket, méltóztatásnak e választásnál az én személyemtől minden körülmények között eltekinteni.

D. Dr. Révész Imre püspök úr még püspökké történt megválasztása alkalmával kijelentette, hogy a kifejezetten szellemi, tudományos munka végzésére elhívott teológiai professzoroknak közigazgatási (adminisztrációs) munkákkal való megterhelését tőle telhetőleg meg fogja akadályozni. Az egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztséget Püspök úrral teljesen egyetértve főként közigazgatási (adminisztrációs) munkakört jelentő tisztségeknek tekintem (E. T. I. tc. 102. és 131. §§), amelynek hordozására teológiai professzor csak akkor vállalkozzék, ha más alkalmas jelölt erre a tisztségre nem volna található. A tiszántúli egyházkerület Elnöksége viszont Isten kegyelméből e tisztségre az E. T. I. tc. 89. § által megadott törvényes keretek közt az alkalmas jelöltet már meg is nevezte.

Az egyházkerületi főjegyzői tiszttel járó közigazgatási ügyviteli egyébként magam is az Anyaszentegyház önfenn tartó munkája fölöttébb lényeges részének tartom, azt minden vonatkozásában tisztelem és értékelem s hiszem, hogy Isten a megválasztandó lelkészi főjegyzőt e tisztsége hordozásában is ingyen kegyelméből gazdagon meg fogja áldani.

Atyafiságos tisztelettel:

Debrecen, 1942 december 8.

Dr. Vasady Béla s. k.,
egyetemi ny. r. tanár,
az Országos Református Lelkészi
egyesület főtitkára.

Márványba kívánczó ígék. Magyarország Kormányzoja névünnepe alkalmából a budai királyi várpalota dísztermében fogadta a magyar ifjúság hódoló köszöntését. A Kormányzó friss erőben jelent meg a fogadóteremben, majd az üdvözlés után kijelentette, hogy nevenapján mindig szeretettel fogadja a magyar ifjúságot, mert szemtől-szembe akarja látni annak az ifjúságnak a vezetőit, amelytől mindenkor bátor lendületet és fegyelmezett munkát vár. Minden megpróbáltatásban — mondotta — ami az embert és nemzeteket éri, van valami értékes és jelemelő. Hiszek a magyar faj kiválóságában, hiszek a magyar nép vezetésre hivatottságában és hiszek a magyar föld áldásos termőerejében. — Ezekkel a csakugyan márványba illő szavakkal fejezte be a Főméltóságú úr a küldöttséghez intézett szavait.

Thököly Száva-ünnepély a debreceni Kollégiumban. A Debreceni Protestáns Lap egyik közeli számában D. Dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásnádár avatott tollából cikket közöltünk a Kollégiumi Kántus egyik nagy alapítványtevőjéről. Most örömmel adunk hírt arról is, hogy a Kántus kegyeletes ünnepélyt rendezett a Kollégium Oratóriumában, Thököly Száva emlékére, az elmúlt vasárnap, december 6-án. A Kollégiumhoz és a Kántushoz egyaránt méltó ünnepség a Kántus gyászénekével kezdődött. Majd Dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a Kántus felügyelő tanára tartott megnyitó beszédet, kiemelve a dal jelentőségét az ember lelki életében. Újabb énekszám után D. Dr. Révész Imre püspök tartott nagy érdeklődéssel kísért ünnepi beszédet. Megkapó szavakkal emlékezett meg a Kormányzó úr névünnepeéről. Az jelenlők a Kormányzó úrról való megemlékezést fennállva hallgatták végig. Sajnálattal említette meg a püspök, hogy a budapesti Thökölyánium két vezetője: Zubkovicz szerb püspök és Popovics Iván Thökölyániumi igazgató sajnálatos körülmények miatt nem vehet részt az ünnepélyen. Beszéde további részében a nagynevű idegenszármazású Kántusalapító emlékéül idézte püspök urunk: A nagy aggastyán iránti hályját személyszerinti tisztelgással már nem tudta leróni a Kollégiumi Kántus: vizesi és kevermesi Thököly Száva, a magyar Szent

Koronának törhetetlen hűségű tagja — mindössze egy hónappal nevezetes végrendeletkezése után — elköltözött az örökkévalóságba, még mielőtt el tudta volna fogadni a Kollégium küldöttségének és a Kántusnak nála már bejelentett köszönetmondó tisztelgését. De nemes emléket azután a Kollégium zengő bokra annál hűebben őrizte. A Thököly Száva-emlékünnepélyek nemcsak a Kollégium, hanem a nemes város életében is eseményszámba mentek. A Bach-korszakban éveken át jóformán ez volt az egyetlen alkalom, amikor Debrecen magyarsága a templomon kívül szabadon összegyülekezhetett, kisérti magát. Viszont az elnyomtatás utáni első fellélegzés alatt, 1861 január 26-án, a Thököly születésének századik évében vetődött fel először a városi Zenede megalapításának gondolata, amely csakhamar tetet is öltött. Azóta boldog és boldogtalan napokban egyaránt hű maradt a Kollégium és a Kántus Thököly Száva emlékeztetéhez: megülte azt még 1919 január 26-án, a legszomorúbb magyar télben is, amikor a nagy összeomlás romjai alatt mindössze nyolcan tudtak a Kántus tagjai közül összejönni néhány zokogó dallam eléneklésére. Vázolta a továbbiakban püspökünk a neves alapító eredményekben gazdag élettörténetét, aki 25 éves korára 10 nyelvet tanult meg passzorgalommal, beutazta Nyugat- és Kelet-Európát, nagy tudományos és politikai ismeretre tett szert. A püspök ünnepi szavai és újabb énekszám után D. Dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásnádár olvasott fel Csokonai regényes életrajzából néhány megkapóan érdekes részletet. Csenki Imre tanítóképzőintézetű zenetanár művészi orgonaszóval szerepelt. Baja Mihály református lelképásztor, a Pelőji Társaság tagja pedig költeményeiből olvasott fel őszinte tetszéstől kísérvé.

Új teológiai doktorok. A debreceni egyetem református hittudományi karán doktori szigorlatot tettek a gyakorlati teológiai szakcsoportból: Bodoky Richárd budapesti diakonisszaintézetű igazgatólelkész (summa cum laude), Jó Sándor budapest-pasaréti lelképásztor (summa cum laude) és Fürjesz István kovácsvágyási lelképásztor. Disszertációjuk címe: Anyaházi diakónia az egyházban. A húsvét homilétikuma, Egyházunk falumissziója. Ünnepélyes doktorráavatásuk nov. 28-án volt. Szeretettel köszöntjük őket s nagy reménységgel várt munkásságukra Isten kegyelmét kérjük.

A Coetus Theologorum debreceni tagozata november hó 28-án felolvasó ülést tartott. Dávid Gyula székelyudvarhelyi lelképásztor, theol. akadémiai magántanár „Az egyház és állam mai viszonyának kérdései” címmel értekezett. Előadásához Dr. Makka Sándor, Dr. Török István, Dr. Soós Béla, Dr. Farkas Ignác szoltak hozzá. A megbeszélés Dr. Vasady Béla Coetus-vezető zárószavaival ért véget. December 7-én Dr. Tavaszy Sándor kolozsvári teológiai professzor tartott előadást Debrecenben a „Keresztény szabadság” kérdéséről. A nagytértékű, filozófiai mélységeken haladó előadáshoz hozzászóltak: D. Dr. Révész Imre püspök, Dr. Illyés Endre lelkésképzőintézetű tanár és Dr. Dancsházy Sándor debreceni lelképásztor. A felolvasás után tartatott meg a Coetus ezévi közgyűlése.

A karácsonyi iskolai szünet meghosszabbítása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azokban a középiskolákban, középfokú iskolákban, szakiskolákban és elemi iskolákban, amelyek szénfűtésre vannak berendezve és nincsenek ellátva az egész fűtési időszakra kellő szénmennyiséggel, a karácsonyi szünet ebben az iskolai évben december 20-án kezdődik és január 24-ig tart. Az ilyen iskolában a meghosszabbított karácsonyi szüneten felül rendkívüli szünetet is lehet engedélyezni, ha arra a tüzelőanyaghiány miatt feltétlenül szükség van. Azokban a középiskolákban, melyek nem szénfűtésre rendezkedtek be, de nem tudják biztosítani az egész fűtési időszakra elegendő tüzelőanyagot, a folyó iskolai évben rendkívüli szünetet lehet engedélyezni, illetve a rendes karácsonyi szünetet meg lehet hosszabbítani. A rendkívüli szünet engedélyezésével, illetve karácsonyi szünet meghosszabbításával kapcsolatosan az illetékes hatóságok megvizsgálják, hogy az iskolafenntartót a tüzelőanyag kellő időben való beszerzésében nem terheli-e mulasztás. A rendelet kimondja, hogy abban az iskolában, amely tüzelőanyagot az egész fűtési időszakra el van látva, nem szabad rendkívüli szünetet engedélyezni, vagy karácsonyi szünetet meghosszabbítani. Azokban az iskolákban, ahol legalább kétheti rendkívüli szünetet engedélyeztek, vagy a karácsonyi szünet legalább két héttel meghosszabbítottatott, február 1-én és pünkösd előtti szombaton is tanítani kell és a húsvéti szünetet meg kell rövidíteni. Ezenkívül sem főigazgatói, sem igazgatói szünetet nem lehet engedélyezni.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

900—1942. szám.

KÖRLEVÉL

a hadmentességi jogcímgazoló bizonyítványok kiállítása tárgyában.

A honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. végrehajtása tárgyában kiadott Utasítás II. rész I. címének megjelenése előtt besorozott 1901—1919. születési évfolyamba tartozó lelképásztorokat, lelkészképesítésű tanárokat, lelkészeket, segédlelkészeket és hittanhallgatókat felhívom, hogy az 1939. évi II. tc. 42. §-a alapján elnyert lelkési kedvezményre való igényjogosultság fennállását az Utasítás 84. § 2. bekezdése értelmében — éppenúgy, mint az Utasítás megjelenése után, tehát 1940. évben és azt követően besorozott fent említett kategóriába tartozó — 41 életévük betöltéséig bezárólag minden év december havában a sorozási helyük szerint illetékes elsőfokú polgári közigazgatási hatóságnál hivatalom által kiállított bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A hivatalom által kiállítani kért hadmentességi jogcímgazoló bizonyítványt az érdekelteknek közvetlen egyházi hatóságai útján és azoknak igazolásával akként kell kérniök, hogy kérvényükben fel kell tüntetniök születésük idejét (év, hó, nap) és helyét.

Debrecen, 1942 december 7.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

5000—1942. sz.

TÁRGY: „Szabályrendelet” a segédlelkészekről.

HELYREIGAZÍTÁS.

A Debreceni Protestáns Lap folyó évi december 6-án megjelent 35. számában közzéttem az egyházkerületi közgyűlés 354—1942. a) sz. határozatával elfogadott „Szabályrendelet”-et. Ennek végéről sajtóhiba folytán kimaradt ez a szöveg: „Elfogadtatott.” Ezt pótlólag és helyesbítés végett közlöm.

Debrecen, 1942 december 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

7794—1942. szám.

TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Kovács Ferenéné szül. Murányi (Hacker) Aranka Ilona budapesti (VI., Gróf Zichy Jenő-u. 35. sz.) lakos kérelmére elrendelem annak megállapítását és felkutatását, hogy az 1861. évben Türkevén, Hacker József és Politzer Borbála gyermekeként az izraelita vallásban született Murányi (Hacker) Laura Lujza az 1888—1890. évek valamelyikében melyik egyházköztségben tért át a református vallásra és mikor, hol kereszteltetett meg.

A bejegyzés megtalálása esetén Dr. Perényi Zsigmond ügyvéd (Budapest, V., Rothermere-u. 2. sz.) értesítendő, aki a felmerülő költségeket meg fogja téríteni.

Debrecen, 1942 december 3.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

7906—1942. sz.

TÁRGY: Leventék Honvédkarácsonya.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tek. igazgatóságaihoz.

Utasítom az igazgató urakat, hogy adjanak engedélyt a leventeparancsnokságoktól kijelölt leventetanulóiknak

folyó hó 13-án és 20-án a hadbavonultak hozzátartozóinak látogatására. Az istentiszteleteken való részvétel ezeken a napokon is valamennyi tanulóra nézve kötelező.

Debrecen, 1942 december 10.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

7921—1942. szám.

TÁRGY: Felhívás missziói munkák végzésére.

KÖRLEVÉL

az összes egyházközségek lelképásztorathoz.

Szolgatársaim az Úrban!

A missziói munka a gyülekezet ügye. Minden gyülekezet a maga helyzetének, adottságainak és lehetőségeinek tekintetbevételével teljesítse azt a missziói küldetést, melyet Anyaszentegyházunk Úra bízott mindannyiunkra.

Az Isten Igéje arra is figyelmeztet, hogy egy-egy gyülekezet csak része a Krisztus testének, melyeknek örök vágyuk a közös lelki házzá való épülés.

Amíg hűséggel végezzük egyrészt a helyi szükségek által előírt missziói munkát, másrészt legyünk figyelemmel Anyaszentegyházunk különösen időszerűvé vált missziói munkáira.

Ezért fordulok most e körlevélben hozzátok és szeretettel hívom fel figyelmeteket a most mindannyiunkat különösen érdeklő néhány missziói munkára.

I. *Sürgősen meg kell szereznünk hadbavonultjaink iratmisszióját.* Hős honvédeink, amíg érettünk életüket teszik minden pillanatban kockára, érezzék meg, hogy mi itthon is rájuk gondolunk, érettük imádkozunk. Csekélység, amit érettük tehetünk, de a *Református Jövő* című újságunk kiállításával, továbbá egyházkerületünk részéről hozzájuk kiküldendő evangéliumi szellemű iratokkal kössük mind szorosabbra ama drága lelki kapcsolatokat, amelyek őket velünk mindörökké egybefűzik a Krisztusban. Minden gyülekezet legkésőbb 1943. év január első hetéig rendezzen e cél támogatására istentiszteletet vagy vallásos estét. Adakozzunk ezen önkéntesen és jó szívvvel honvédeink számára küldendő iratmisszió céljára. Ezeket az önkéntes perselyadományokat minden lelképásztortestvérem küldje el közvetlenül, legkésőbb 1943. évi január hó 15-ig Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész, Debrecen, Bethlen-utca 72. sz. címére, akit az ügy megszervezésével megbíztam. Az eredményről annakidején részletes beszámolót adunk.

II. A reánkvetkező 1943. év legkiemelkedőbb munkája a *gyermekmisszió* legyen. Megalakult A Magyarországi Református Vasárnapi Iskolai Szövetség. Célja: a gyülekezeti munka keretében Isten Igéje által a gyermekeknek Jézus Krisztushoz való vezetése. Hogy ezt a munkát minél eredményesebben végezhessük, minden lelképásztortestvérem tartson a vasárnapi iskolai vezetőknek hetenként előkészítő órát, melyen vagy a *Fecske* című e célra kiadott lap, vagy a *Belmissziói Útmutató*, vagy az *Igászság és Élet* című lap közleményei alapján vagy éppen a saját maguk módszerével készítsék elő a csoportvezetőket munkájuk végzésére. Már most szervezzük meg minden gyülekezetben a *gyülekezeti vasárnapi iskolai egyesületet*. Ennek tagjainak a munkát ténylegesen végző csoportvezetőket kérjük meg. Az így megalakított gyülekezeti vasárnapi iskolai egyesület lehetőleg csatlakozzék az országos szövetséghez, melyet Dr. Ecsedy Aladár lelképásztornak jelentsünk be. (Cím: Dr. Ecsedy Aladár református lelképásztor, Tahitót-falu.) Igyekezzünk ezzel a munkával, hogy majd fokozatosan kiépíthessük az egyházmegyei és az egyházkerületi vasárnapi iskolai bizottságokat is.

III. Ifjúsági munkánk szempontjából nagy lehetőségeink nyílnak a *leventemunkában*. RKIE-csoportjainkat mindenütt hűségesen megtartva és gondozva, kapcsolódjunk be a leventeegyesületi munkába, sőt ahol lehetőség van, a katonai előképzés munkájába is. Különösen legyen gondunk a *leventeistentiszteletek* tartására és a húsvétot megelőző *nagyheti levente csendes nap* és úrvacsorához való előkészítés megtartására. Ezeket az alkalmakat sehol se mulasszuk el. Isten a magyar leventemozgalomban párat-

lan lehetőségeket nyújt ifjúságunk lelkigondozására. — Ezeket a lehetőségeket fogadjuk el hűséggel a mi Urunktól.

IV. Mostani helyzetünkben nagy jelentősége van a Református Nőszövetségnek. Csak a név új! Legtöbb gyülekezetünkben már eddig is volt valamilyen asszonyok közötti missziói munka. Egyik helyen asszonyok számára bibliakör, másutt Lorántfy Nőegyesület, vagy valamilyen református asszonykör. Ezt a munkát ébresszük fel mindenütt újból. Gyűjtjük össze a gyülekezet asszonyait és bizzunk meg valakit, hogy ezt a munkát képviselje, mert attól eltekintve, hogy az asszonyaink között végzett komoly missziói munka mind a lelki ébredés terén, mind a szeretetvegyenység terén mily nagy jelentőségű, most egy különleges szükség is előírja: ez pedig hadbavonultjaink családjának gondozása és más nagyon fontos nemzetvédelmi feladatok is, melyekben csak úgy tudunk, a mi szempontjainkat is figyelembevéve, résztvenni, ha az illetékes katonai hatóságoknál megfelelő szervezettel képviselhetjük magunkat.

Most erre a négy, különösen fontos és közérdekű missziói munkaágra mutattam rá. A veletek együtt tusakodó és imádkozó léleknek a szava ez hozzátok. Halljátok meg azért, amíg időnk vagyon.

Debrecen, 1942 december hó 10.

Atyafiságos szeretettel:

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetmények

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a *Kiadóhivatal* címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. sz., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj millimétersoronként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Az **álmódi** református Iskolaszék pályázatot hirdet katonai szolgálatot teljesítő *tanítója helyettesítésére*. Fizetés törvénytörvény szerű. Pályázhatnak férfi- és női tanerők. Az iskola négytanerős. Az állás azonnal elfoglalandó. Református Iskolaszék, Álmósd, Bihar megye.

A **bülszentmihályi** református egyházközség XII. sz. *tanítói* állására pályázat hirdetik. Fizetés: községi hozzájárulás 20%; többi és a lakbér az Illetményhivataltól. — Kötelesség: a kijelölt osztályok tanítása és belmissziói munkában segédkezés. Pályázati határidő december 31. Állás azonnal elfoglalandó.

Déaványa református egyházközsége pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *tanítói* állásra 19 tanerős belterületi népiskolájánál. Fizetés: törvényes, kötelesség díjlevel szerint, a kántor helyettesítésének kötelezettségével akadályoztatása esetén. Pályázati határidő 21 nap. Állás február 1-én elfoglalandó. Válaszbélyeggel ellátott kérvények az Iskolaszék Elnökéhez küldendők.

Nagygyéc református egyházközsége 21 napos határidővel pályázatot hirdet az *I. számú kántortanítói* állásra. Község Szatmárnémeti közelében van. Fizetés: helyi javadalom 32 értékegységben, háromszobás lakás és államsegély. Kellően felszerelt pályázati kérések Református Lelkészi Hivatal, Nagygyéc címre küldendők. Nők is pályázhatnak.

A **nyírmadai** református Iskolaszék 21 napi határidővel pályázatot hirdet a református iskola *IV. sz. nőtanítói* állására. Javadalom 10% helyi hozzájárulás, 90% államsegély. Kétszobás lakás természetben. Az állás azonnal elfoglalandó.

Szalacs református egyházközsége pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett *VI. sz. nőtanítói* állásra. Fizetés egyháztól évi 140 P és törvényes lakbér, a többi államsegély. Az állás azonnal elfoglalandó. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Szalacs, Bihar vm., küldendők.

TARTALOM:

Uray Sándor: Dr. Kiss Ferenc
Gönczy Béla: A tanító hivatala és helyzete a magyar református egyházban
Levél a frontról — Levél a frontra
Hírek az egyházmegyékből — Halottaink — Különlélek — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Hirdetések

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Főzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díj t a l a n felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

BATTHYÁNYI-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-58. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsösztetés azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít
Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat jutányos áron készíti

Szénási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉGI PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI RT.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA ORGONA- ÉS HARMÓNIMUMGYÁR RT. PÉGS, József-u. 30.

1867—1942.
75. év

Orgonák, harmóniumok javítása, átépítése, új homlokzatspók, villamos fújtatóberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivitel.

